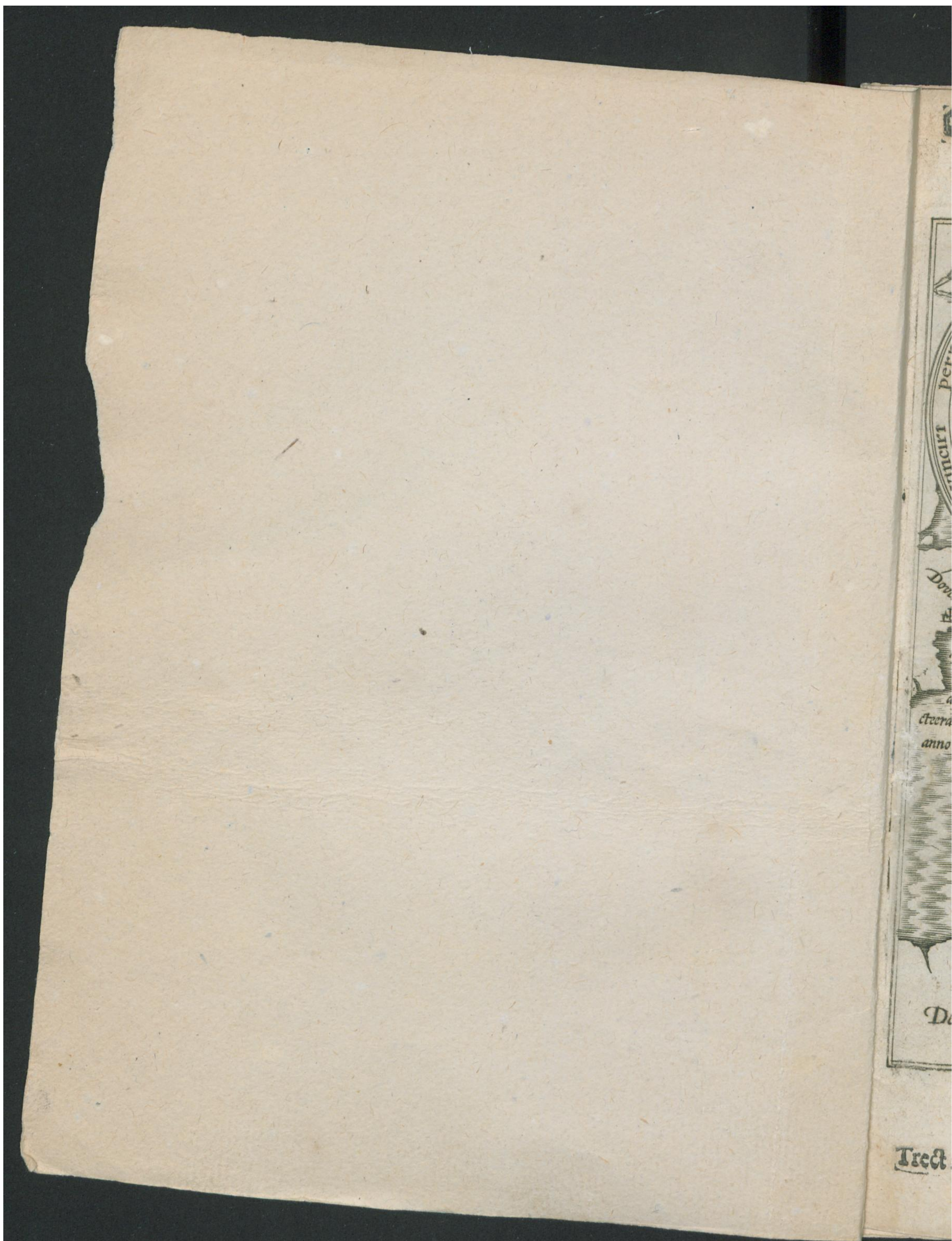

Copie van seker Refereyn by de overheerde Nederlantsche Provintien aen Hollant gheschreven/ berorende den Vrede. Met oock der Hollanders antwoorde rijms-wyse daer by ghevoecht.

PSAL. 28. VERS. 3.

Treckt my niet henen onder den Godloosen, ende onder den quaet-doenders, die vriendelijck spreken met haren naesten, ende hebben het boose in't herte.

Aen Hollandt.

1

Edel Hollandt hoochmoedich verheven/
En seer ghedreven//om dat u Fortuna lacht/
Hoe langhe wilt ghy in verwaentheyt leven/
Ende u begheven//tot fortse/ghewelt en cracht?
Ist noch niet ghenoech naer onvrede ghetracht?
Hebt ghy den bandt des eenicheyts gansch vergheten?
Ist al bloet/moort en brant daer ghy op wacht?
Heeft Mars gheheellijck u herte beseten?
Wilt ghy't al naer uwe sinlijckheyt meten?
Meynt ghy dat altoos sal loopen voor den wint
Denckt toch eens van wien ghy zijt afghespleten/
En waerom ghy haet die u hebben bemint?
Ghy zijt ons vleesch/ons bloet/eertijts wel ghesint/
Maer nu tot ons heel wreedelijck gheneghen.
Ick en can niet dencken waer ghy't ghefondeert vint/
Vijfentwintich Jaer desen twist te pleghen/
Isser dan gheen eynd'? gaet u den vrede teghen?
Soeckt ghy niet eens ruste oft stilte in uwen tijt?
Laet u toch die ghemeyne ellende beweghen:
Onchristelijck is hy die hem in't quaet verblijt.

2

Wilt ghy dan eeuw'lijck rasen en tieren/
Ende als wilde Dieren//blyven woest en fel?
Zijn dit ghereformeerde manieren/
Tot tweedracht stieren//met moede rebel?
Wat wildy? wat soeckt ghy? wat is u ghequel?
Waerom hebt ghy de wapenen aenghetoghen?
Om u Previlegien. Dit was d'eerste spel:
Maer voorwaer/ten heeft u daer niet ghelogen/
Ghy socht al wat anders/als wy nu sien moghen/
Want d'experientie claert n duysterheyt:
Alle onderdanicheyt hebt ghy wt-ghespoghen/
En soeckt teghen God een sinlijcke liberteyt.
Opent eens u ooghen/denckt oft Schriftuere seyt/
Dat sulcx gheoorloft sy den Ondersaten:
Wat heeft Paulus den Christenen voore ghelevt/
Onder die Afgodische Potentaten?
Dat sy ghehoorsaem als ootmoedighe vaten/
Haer Overste souden kennen/naer Gods vermaen:
Sulcx hadde oock wel ghevoecht tot uwer baten:
Want daer hooverdye is, en can Gods Gheest niet staen.

3

'Tscheen ghy woudt verdryven tyrannije/
En met herten vrye//beschermen 't Vaderlant/
Maer ghy socht ws Oversten heerschappije
Te stellen op d'zije// en leven naer ws selfs hant:
'Tvertooch was schoone/maer 't hadde een ander verstant
Dan men meynde/ het blijckt claerlijck metten wercken:
Op den dach van heden u noch tegent hertespant
Alle Overheyt/ hy en quame uyt Hollants percken:
Ghy meynt u met u eyghen cracht versterken/
En versmaet den Prince die u God en natuere gaf:
Hy roept/ hy wacht/en ghy en willes niet mercken/
Hy smeeckt/ hy vermaent u/ en ghy achtet als caf/
Hy wilt hem tot u voeghen/ en ghy wyckt af/
Zijn goetheyt doet u wederspannicheyt groeyen/
Hy en begheert gheen wrake/geen wreetheyt straf/
Hy wilt u met gratie ende ghenade besproeyen/
Hy wilt u weder als een ledeken voeyen
Van zijn lichaem/al hebt ghy u wat vervreemt:
Keert weder/keert/wilt u welvaert bevroeyen:
Hy mishaecht God die den Prince 'tzijne neemt.

4

En verachtes niet met hertneckichede/
Maer schickt tot vrede/ u sinnen beroert en verstroyt/
Al gaet u nu die fortuyne wat mede/
Naer d'oude zede//gheduerich en was sy noyt:
Die cansse mocht keeren/en 'twaer haest verschoyt
Alle 'tgheluck d'welck neffens u mach woonen/
Want ghelijck snee een ijs voor de Sonne doyt/
So smelt voorspoet als God zijn gramschap wil toonen/
Dit sietmen daghelijcx aen veele persoonen
Inder menschen handel die broos is ende onvast/
Jae in menighe Landen/Rijcken en Croonen/
Diemen siet vallen door haer eyghen last/
'Tis te vergheefs datmen op't verganckelijck past/
Ist heden voorspoet/t'mach morgen anders drayen/
Die op zijn selven staet wort dickwils verrast/
Eer hy meynt dat den wint hem sal teghen wayen/
Wilt Hollandia u niet te seer verfrayen/
Al zijt ghy hooch gheclommen in corter stont/
'Tfondament en deucht niet/ hoe seer ghy moecht crayen:
Gheen ghestichte en duert dwelck staet op quade gront.

5

Ghy wordt verweckt/ vermaent ghenadelÿck/
Maer seer wreetdadelÿck//stopt ghy u ooren/
Ende uwe toorne blÿft so onversadelÿck
Dat ghy versmadelÿck// geen reden' wilt hooren/
Isser niet dat uwen hoochmoet can verstooren?
Oft stillen u gloedighe wrake en felheyt wreet?
God die Heere/ die siet u quade devooren:
Ende hoe ghy den vrede haet met moede heet/
Hy sal u besoecken/ zÿn handt is ghereet
Als hy u corts ghethoont heeft met wondere/
'Tschevelinghe opt strang so peghelÿck weet/
Door den Walvisch der dieren verslondere/
Die ghy hebt sien bersten als eenen Dondere
Met groot bloetstorten en schromelÿck gelupt/
Denckt vry hier op als een sake besondere
Ghelooft dat hy u wat wonderlÿcx bedupt/
Elck-een diet hoort neemt daer een waerschouwen uyt
Tot uwer leere/condt ghy die waerheyt smaken/
Opent u ooghen/ u versteende herten ontsluÿt:
God waerſchout ghemeenlijck eer hy comt ter wraken.

6

Ghy wort ghedreycht dats een sake die claer//is/
Want openbaer//is/wat sulcke Monsters bewysen:
God wiens rechtveerdige hant seer swaer//is/
V by en naer//is/om plagen te doen rysen/
Met druck met ellende sal hy u spysen/
Met tegenspoet / met ruyne/ met verdriet/
V vreucht sal verkeeren in een afgrysen/
V weelde in droefheyt/u rÿckdommen in niet/
Hy verandert die rÿcken alsoomen siet/
En dat hooghe staet doet hy lichtelÿck dalen:
'Tsal u ghebeuren ten zy ghy metter vliet
Vwe Prince kent als goede Vassalen.
Schorst u bloedich sweert/laet der vreden stralen
In u herte schynen eer ghy wort gheplaecht/
V ghebueren daer ghy meynt troost te halen/
Op wiens verbondt ghy u so roemelÿck draecht/
Sullen u verlaten/ want elck op't zyne jaecht/
Alsser baete oft voordeel staet te verbeyden/
Zÿt des seker/ gheloovet oft ghy't saecht:
Men ſeyt ghemeenlijck, ſchade doet vrientſchap ſcheyden.

7

V voorſtel boos teghen Gods leeringhe ſtrijt/
Jae gheſchiet in ſpijt//ſelfs vander natueren:
Al iſt dat ander Princen met u doen haer profijt/
Nochtans haten zijt//te ſien alſulcke kueren/
Denckende/hun volck mocht hen oock op bueren/
Ende hun worpen wt des Overheyts ghewelt/
Want haeſt vintmen ſchijn om hem te rueren/
Alſmen den ſin tot wederſpannicheyt ſtelt/
V Regiment is met ſchandale verſelt/
Voor allen natien die ſulcx aenſchouwen:
En daerom elck-een u rebellich ſchelt/
Om dat ghy u wter Overheyt wilt houwen:
En die haer wettighe Overheyt verſpouwen/
Die doen (ſeyt Paulus) Gods ordening wederſtant:
Ghy zijt als het Monſter d'welck met groot vergrouwen/
Sonder hooft/tot Schevelinghe is comen opt lant.
Tot u onderwijs iſt daer ghebleven verſant/
Dus eer die ſtraffe compt wilt ootmoet leeren/
Te vergheefs en is deſen ſpieghel niet gheplant:
Daer gratie woont, iſt altoos tijt om keeren.

8

Jck dencke nochtans dit ſal u ſpot ſchijnen/
Met ſulcke termijnen/te comen aen boort/
Segt 'tis Monicken praet of clap van Bagijnen/
Gheene medecijnen//dienen tot u confoort/
Sulcx ſeytmen ghemeynlijck als de waerheyt compt voort
Want die booſe ſpotten met Gods ſecreten:
Wel aen/ons ſegghen is een ſterffelijck woort/
Wy en zijn Propheet/noch kinders van Propheten/
Wy zijn verre van Gods verborghentheyt gheſeten:
Maer ons vermaen en is niet ſonder fondament/
Ghelooftet/believet u/ſonder vermeten/
Wt yver maken wy uwen ſtaet bekent:
Een wonder veranderinghe is u omtrent/
Kieſt d'oorboorlijcxſt' dewijl' ghy hebt ſpatie:
Ghy wort ghewaerſchout vanden hoochſten Regent
Keert tot reden/men wacht u met gratie:
O edel Hollandt ſliſt u turbatie/
Vereenicht met u lidtmaten/volcht vrienden//raet/
Ghelooft gheen twiſt-maeckers vol fallatie/
Hy is dwaes die naer 'tleyden der blinden,,gaet.

Is gheſien ende toe-ghelaten te moghen ghedruckt worden.
Datum Bruxellæ 12. Martij, 1589.

PETRVS VINCK.

Louanij, Ioannes Maſius excudebat.

Antwoort op't voorgaende ghedicht:

Aen de Miſleydede Nederlandtſche Provintien.

Op het eerſte Veers.

Od'lijck en menſch'lijck Hollandia eel verheven//is
Want de Heere neemt het aen uyt ghenaed' als zijn Kint
En de voorſtandt der Vaderlijcke vryheyt daer neven//is
De wortel daer d'Adel oorſpronck'lijck uyt begint/
Dees drijft ons Hollanders / niet d'Afgodiſche Goddinne
blint/
Die wy den Afgod-eerders ghebruijcken laten/
Providentia is onſe ſturinghe/want men bevint
Dat deſe ons verheft boven alle Staten.
Die zijn vyanden ſtroort/zijn beſchermers gaet haten/
Oordeelt oft ſulck niet recht is verwaent gheacht?
Dit is ons ghevoelen/want wy t'uwer baten
Uw' end' onſe vyanden/met fortſe/ gewelt en cracht
Soecken te weerſtaen/hier toe ons ghemoet tracht:
Sullen oock tot den eynd' ſoo langh' de noot ſal dueren
Ons vryheyt in't ghemeyn voorſtaen dach ende nacht
Soo langh' God gheeft cracht/willen't gaerne beſueren
Om vreed' te bevechten voor ons en onſ' bueren
Die haer dood'licke vyand' inden ſchoot (ſonder mercken)
Op queecken en voeden/'tzijn beclagh'lijcke kueren.
Onchriſt'lick is't quaet doen, en een ander in't quaet ſtercken.

Noch op het eerſte Veers.

1 Dat wy den Band' des eenicheyts ganſch vergeten
Wert ons verweten door u Neer-land' verblent
Bloedt/moort/noch brand' hebben ons 'thert niet beſeten/
Kennen Martem oock niet dan voor een Af-god blent
Maer God der heyrcrachten die in ons herten prent
Een ſtadigh' bedencken tot eenicheyt en vrede.
'T blijckt ſelfs aen veele onſer Munten bekent/
Die uytwendelijck verconden/onſ' innerlijcke zede
Waert dat onſ' daet hier teghen ſtrede
Hadde u verwijt ſtede/maer wy doen ons beſte
Om u t'onrecht af geſpleten in eenichede
Met ons te verbinden/ en u pijl' met de reſte
Van d'onſe te knoopen/ dat de Spaingaert die niet queſte,
Want noodighe voorſtand' van onſe vryheyt end' goet
Is de reghel onſer aenſlaghen end' ons Kryghs veſte.
Soo langh' Gods gratie ons byſtand' doet:
Deden wy anders/ wy beſchaemden 't Neerlands bloet.
Doch Chriſtus heeft ons ghewaerſchout over langhen
Te zijn teghen Leeuwen end' Voſſen loos verwoet
Eenvuldich als Duyven, voorſichtich als Slanghen.

Op het tweede Vers.

2 Als Beyren en Wolven die in wreed-heydt blaken
Loose Vossen noch Draken/ die niet haken dan bloet/
Van andere dieren/ machmen ons niet laken:
Want wy zijn tam als Schapen door de Honden behoed't
Wiens tanden/ of sulcx den wilde Dieren wee doet/
(Om dat ons ghereformeerden sulcx niet is verboden)
Wy ghebruycken tot onser bescherminghe vroet/
Ons willen/ ons soecken/ is/ dat wy u nooden
En soecken/ uyt liefde door Christum gheboden/
V behouding'/ met d'onse/ naer ziel en lichame
Ons quelt/ dat ghy u verderf niet meer voelt als dooden.
Het eynd' onses Krijchs/ onser Wapenen name
Is voorstant onser rechter Previlegien/ t'same
Met vryheydt s'gemoets dit's d'eenighe raet/
Om die te vercryghen/ en 'tmiddel bequame.
In onse veroverde Landen seer claer te sien staet
Dat dit d'eenigh' wit is van onse Krijghs raet
Sulcx willen wy u oock daetlijck bewysen
So ghy u met ons voecht/ en 't Spaensch Jock weerstaet
Wiens hovaerdije is God en den menschen een afgrysen.

Noch op het tweede Vers.

2 Die ghehoorsaemheyt die wy ons Overheydt bewysen
Vrywilligh sonder dwanck/ maer met lust en vlijt/
Als selfs onse partijen wel verstaen en prysen/
Al ist nochtans dat hun 'tselve spijt:
Gheeft te kennen dat wy niet soecken verr' en wijt
Dan hun te gehoorsamen naer der wysen leere/
'Tblijckt aen 'tgeen wy gedaen en gheleden hebben altijdt
Om te blyven onder 's Conincx regiering' als Heere
Maer niet als Tyran/ wy vermochten niet meere.
Wy soecken de vryheydt/ die Christene onderdane
Niet gheweygert moet werden van een Christen Heere:
Sonder welcke wy als menschen niet conden bestane/
Geswyge/ als goed' Christ'nen te moghen gane.
Want/ naer de Schrift meld't: (die wy meer als ghy leesen/
Want zy u verbooden wert als diese niet gaet ane:)
Sien wy onderlinghe plicht tusschen beyden te wesen:
So de Heer' die breeckt door tyrannye misprezen/
En tot zijn plicht radende/ vermaningen afslaet/
Hy thoont dat Gods Geest hem heel is ontresen/
Want God den hovaerdighen altijdt wederstaet.

3 Daetlijck wenschen wy te verdrijven tyrannije/
En met herten blye te beschermen t'Vader-landt:
Hebben door Gods handt sulcx oock in partije
Verricht/en hopen meer te doen tot v welstandt:
Tyrannije te verdrijven is ons eenich verstandt/
T'blijckt aen onsen standt die wy nu zijn voerende/
Wy sochten noyt sonder Overheyt te leven: want
Wy achten voor sotten die sulcx zijn roerende:
Maer wijsheyt ist hoemen hem daer tegen is opvoerende/
Gheen Overheeyt als wt syn eyghen Volck t'erwelen/
Daer toe Godt syn Volck by Wetten was besnoerende.
Op ons cracht wy niet staen: maer met herdt en met kelen
In Gods bewaring' sterck/wy onse saeck bevelen/
Ons Prins wy niet versma'en/maer den Tyran wy duchten/
Die naer Gods en Natuers wetten/t'en baet gheen quellen
Syn recht verloren heeft. Syn smeken doet ons suchten/
Siend' aen hem anders niet als des krancke Leeus vruchten
Dien de Vos gheen gheloof gaf/al was hy pluymstrijckende/
Want des anderen stappen ontdeckten s'Leeus kluchten/
Die syn recht ghebruyckt, is niemandt veronghelijckende.

Noch op het derde Vers.

3 V Prince roept/en wacht als de Wolf/die ghebeten
En te bedd' leggende/vant Schaep drincken begeert/
Segghende hy soud' dan self wel versorghen syn eten:
Daer teghen het Schaepken seyde onververt
Ja/ick soud' selfs u spijs zijn/ick weet wat u deert.
V overdencken syner leeuscher ende Wolfscher wreetheden
Doet ons syn roepe en smeken houden onweert.
Ghy roemt veel syn goetheyt/ghy siet niet aen de stede
Noch persoonen tot wien ghy voert v rede:
Ghy spreeckt het in Neerlandt/tot Neerland'sche persoonen/
Daer nau vry syn wreedheyt is eens voets trede/
Die noch niet ophoudt/wat wilt ghy hem verschoonen?
T'bleeck noch onlancx tot Brussel aen een Vrou persoone.
Ghy spreeckt het tot Hollanders/die noch riecken den brandt
Haers goets en bloets: sy laten haer niet hoonen:
Syn gratie en ghenade/syn zweert/vyer en worgh-bandt
Noyt heeft hy ons ghereyckt een recht Vaderlijcke handt:
Doch die yemandt toont lieflycker gelaet als hy plach/
Ghelijck ons leert d'oude spreeck-woort bekant
Heeft hem bedroghen of wil bedrieghen soo hy mach.

Die om de belijdenisse der waerheyt levendich begraven is. Den 19. Julij. Anno. 1597.

3 Lichtelijck bevroepen wy wat gratie en ghenade
Ons soude te stade comen van hem/ die acht
Syn hoocheyt verseert te zijn inden hoochsten grade/
Door dese vier puncten teghen syn Majesteyt gewracht
Als Wapening' teghen hem: nieu Religie inghebracht:
S'jns afzweeringhe: hand'ling' met ander Potentaten.
Heet dit maer/ wat verurent? wat g'nade kan zijn verwacht.
Van hem/ die dovergift van een cleyn Request der staten
Voor hoocheyts schending houdt?* die tyrannich met pracht
Donbekende west Indische Americanen
Met donrecht overwonnenus van Granaten
En d'Arragonnesers ick spreeck' niet wt wanen
Niet heeft gehandelt als onderdauen/
Om dat sy slechts vryheyts bescherming' hadden begeert/
Maer als een wreed' Wolf/ haer rechtvaerdighe tranen
Mochten hun niet verschoonen of sy werden verheert?
Wat soud' ons versekeren soo niet te zijn getracteert?
Wy steunen op ons Recht/ God gaet in noot ons stercken/
Daer op als een Rots is ons Oorlogh ghefondeert
Teghen Godt ghelt noch raedt noch Wapen der stercken.

* Int antwoort der Heeren Staten Anno.1594. den 27. mey Gegeven op het voorstel van vrede by de[n] ertz Hertoch Ernestus.

Besiet de Historien die u eyren Bisschop, yendaer van gescreve[n] hebben als Bertholomeus de la Casa en[de] andere.

Op het vierde Vers.

4 Noyt Brief noch Bode is aen ons gesonden
Men heeftse ghelesen/ en te woorde gestaen:
En op beyde gheantwoort/ dat sy wel verstonden
Dat wy niets liever als vreed met u aengaen:
Hartius met syn macker daer van ons ghetuyghen staen.
Doch u Heydensche Fortuyne/ daer met ghy in u rede
Ons tweemael zijt dreyghende/ wy niet achten een graen/
Wy laten die eeren dien die telcker stede
Den Heyd'nen ghelijck zijn in Afgodische zede/
Wy kennen de voorsienicheyt Gods onbeweeghlijck/
Die Coninghen en Rijcken/ nu meynende in vrede
Haer nesten inde Wolcken te hebben/ en steegh lijck
Verbont met de Doot te hebben ghemaect onbeeghlijck
Beweeght en verandert: dees' gheven wy d'eere/
En haer onderworpen wy ons oock ghedweeghlijck.
Dese bleeck aende Spaensche Coninck u Heere/
Welcke soo hy sulcx hem had laten zijn een Leere
Tot syn Lucifersche hovaerdye noyt hadde ghecomen/
Daer door hy heeft begonst te dalen seere/
God slaet de hovaerdighe, verheft de vromen.

Siet hier van de historie van Anthoni Peetersen.

4 De last die Rijcken en Croonen doet dalen
Is Af-goderije: van God seer ghehaet:
Tyrannije daer neffens teghen zijn vassalen:
En teghen nabueren ongerechtheyt quaet:
Door dese God Coninghen en Rijcken slaet:
Maer Hollandia sal haer noch verfrapen
Als een Schaep dat verheuen op Gods toren staet
Van waer het s'Wolfs grimmen gaet lachende versmapen
Versekert/dat geen wint des druckx heim can schapen.
Wat teecken? wat vrucht van gratie en genaden/
Daer van ghy soo roemt vroech ende spaye/
Toont ghy ons van zijn barmhertige daden?
Men heeft noch corts willen ons Prince verraden
En dooden/naer dat u geveynsde vermanen
Tot ons is ghecomen: wech/wech/met sulck raden.
Donversadelicke bloet dorst'heyt vande helsche Sprinchanen
Vocerende t'Prins moorden u Jesu-wijtsche roffianen
Die u Coninck regieren/leert ons t'aller uren
Dat wy ons met vergrijpen/met een ydel wanen
Trijck op moorden gegrondet, en can niet dueren.

Op het vijfde Vers.

5 Verweckt zijn wy dickwils gheweest wreetdadelijck
Als wy niet sliepen/dat die den wrecker vernamen
Noyt meer opstonden sulcx noch nu versadelijck
Die den clop doe slechts hoorden/en daer van quamen
Noch schricken. doch noyt zijn wy alleen oft/tsamen
Van de gene vermaent die hadden tvermoghen/
Maer wel van u/die bekent/veradelijck
Gheen macht te hebben/als staende ghebogheu
Onder t'Jock der spaeniaerts/haer zijt ghy ghewoghen
En den Gouerneur wiens macht is bepaelt
Doer den spaenschen raed'/en haer commissie vertogen
Tot belieuen huns meesters. daermen danck behaelt
Ist goet vermanen: Maer onsoor is deurstraelt
Met sekere dickheyt dat wy qualijck hooren
Want wy hebben Batavam aurem, dats vertaelt/
Een oore die dick is/die haer niet laet becooren/
Maer als de slange gaet cloeckheyt doorbooren/
Stoppende haer ooren tot s'bedriegers sanck:
Wy willen ons aen u soet praten niet stooren:
Svoglaets fluyt als bedriegheu wil heeft soete clanck.

5 God heeft ons Vaderlijck een wyle ghecast ydt
Tot straff en verquicking': Niet alleen ons' sonden
Maer oock ellenden aensiende: verhoord' hy altijt
Ons' crachten die over de Spaeniaerts t'allen stonden
Wraeck riepen ten Hemel/ van waer hy/ t'is bevonden/
Heeft verhoort ons billicx klaghens gheluijt.
Of nu God door de Walvisch yet wil vercondt
Die aen onse Strand quam/ of sulcx yet beduijt
En weten wy niet/ want sonder virtuijt
Can sulcx wel gheschien: veel min wy weten
Wat God daer deur/ eygentlijck wil drucken uyt:
Doch u bedieding' vol neuswyse secreten
Dunct ons ongerijmt/ end' te seer vermeten:
Maer t'gheeft ons geen wonder/ want de Text der saken
Is u valsch gesonden/ oft by u valsch afghemeten/
Want de Visch niet sonder hooft was ofte Caken
Ghelijck ghy in u sevende Vers gaet aenraken
Maer hy hadde meer Hoofts/ ghemeten zijnde met handen
Dan zijn groothenyt betaemde: maer wat mach dit maken?
want Gods teeckenen dreyghen meest Gods Vyanden.

Noch op het vijfde Vers.

5 Doch dit is onse bedyding'/ die ghy niet cont vaten
Dees' Walvisch is de Spaensche Leviathan wreedt
Want hy een is als dees Visch eenich gelaten:
Ghelijck de Visch de dieren verslindende eet/
Is hy Rijcken en menschen verslinder somen weet:
s' Vischs Hooft was boven proportie groot
Soo is oock de Spaingaert begeerich en heet/
Om alles te begapen al costet hem de doot/
T'blijckt aen Vranckrijck Eng'land en Neerland bloot/
Dees' Visch int vervolgh van veel Visschen daer ontrent/
Is aen t'strand ghewórpen/ daer hy tleven uyt goot
Met een groote barst: de Spaingaert soo tis bekent
Hebbende naer Enghelant zijn machten ghewent
Om dat met zijn na-bueren onder dwanck te brengen
Is daer oock ghestrandt/ ghebórsten ende ghescheut/
Tot alle des Werelts vreught/ en sonderlinghen
Van ons/ die verwachten dat God sal ghehinghen
Dat hy hem sal doot loopen/ so hy hem niet wil myden
Vonschuldighe te vervolgen en sonder reden te bespringen:
Die een ander vervolcght, comt selfs dickwils int lyden,

6 Soo opt eenich Volck ghedreyght en gheplaecht//is
Door zijn Vyanden als zijt quamen t'overvallen
Soo zijn wyt dats claer/als by u oock ghewaecht//is
In dees waerheyt die ghy buyten mening gaet kallen:
Dies wy verachtende u gehonicht rallen/
Met ons begonste noodweere voort vaeren.
Dat nu sulck drieghen van God ouer ons allen
Door den Visch zy beduyt/door des Zees baren
Aen ons Strand ghedreuen sonder yemants beswaren/
Ja selfs met profijt des Lants nae zyn waerdye/
Is heel ongerijmt. Gods wyse/int verclaren
Zyner dreygementen ongelijck/t'allen tije:
Oock na deelich Gods macht en herschappye
D'aenloop van verslindende Woluen en Beyren
Die mensch'en Vee schaden sonder ghenye
D'aenvlucht van cleyn vliehend' gediert'/die verteeren.
De vruchten der Boomen/en d'aerd-gewas verseeren/
Zijn meest Gods straffen en teycken van meer plaghen
Soo gaet dees Visch dan over ons geen straf verclaren/
Maer Gods toorn ouer hun, die ons soecken te plaghen.

Noch op het seste Vers.

6 Wy bekennen/dat wy Gods rechtuerdige plagen
Wel hebben verdient: Maer wy hebben vertrouwen
Dat zijn oordeel de Spaingaerden sal nae jaghen
Tot datse de V'rome te veruolghen ophouwen
D'exempel wy selfs aen u Coninck aenschouwen/
Die tot den Wolcken hooch was gheresen/
Ende sal van neer dalen niet rusten noch rouwen/
Tot dat hy God kenne in zijn cracht en wesen
Wy hem lang genoech hulde bewesen
Als Prince/tot schade van ons goet en bloet
Dies wy hem eyndlijck van ons afgewesen
En verswozen hebben/twelck de noot ons doen doet/
Daer van wy door deel beuelen den Heer goet.
Op Vranckrijck Englant wy geen roem en draghen
Want de vleeschlijcke arm is tranck vol onspoet/
Maer God is ons Burcht. Doch dat wy ons verdragen
Met onse na-bueren/die met eenerley plaghen
Als wy zijn ghedreyght/is ons geen lastere:
Haer afval die ghy dreycht doet ons niet vertsaghen
Vrees van ghemeyn schade bindt vrientschap valtere.

7 Af-goderie teghen Goods leeringhe strijdt:
Wat ghy oock verwijt: God ende natuere
Stellen Princen der onderdanen schut en profijt.
Als de Prins uyt nijt en tyrannighe kure
Zijn macht misbruyckt: dat hy hem onbuere
Teghen zijn vassalen/ soo beneemt hem God trechts
Dat hy hem gegeuen hadd vyt der nature.
Doch niet alle prin ncen doen als ghy seght
Maer die die haer Volck beswaren niet onrecht:
Vranckrijck en Englandt blyuen buyten u verwyte
Want door haer verbant spreken zy ons saeck recht/
Tschandael dat ghy meldet tot onsen spyte
Hebben wy niet ghegeuen: maer of eenich hypocrijte
Hem daer aen ergert/ is zijn eygen misuerstandt.
Hem stotende aen tgene min waert is als een myte.
Dit doet ons oock schelden voor rebellen vant Lands
Doch zijn des ghetroost van ouerlange: want/
Ons ghedult verandert veel menschen de sinnen
En bieden ons uyt ionst een voorderlijcke handt:
Soomen niet volhardt iit onnut te beginnen.

Noch op het seuende Vers

7 Die naer sLandts wetten sLandts gerecht heyt voorstaen
Zijn wettighe Ouerheden/ die wy niet versmaden/
Noch oock verspouwen naer v scheldich vermaen
Wy weerstaen den Tyran om ons niet te schaden
Door trecht aller Volcken/ dat ons oock comt te staden
Doch ordning Gods wy daer door niet vertreden/
Noch Pauli vermaning verachten onberaden.
Maer Gods woort leert ons dat wettig Ouerheden
Om haer goede vassalen/ te beschermen in vreden
Van hem zijn ghestelt en de boosete Castyden/
Als zy hun nu begryppen met tyranninge zeden
En om afstandt te doen/ geen vermaen en lyden/
Worden zy met rechte ghestelt besyden
Als brekers der contractenfondamentael.
Men is hen dan niet schuldich teenigen tyden
Ghehoorsaem te leisten/ hier hebt ghy tfinael.
Om dat nu de Spaeniaert dit monster ghelijckt temael
In bloetdorstige boosheyt/ die God wil verslinden/
Ontvlien wy zijn bloet dorst en lasterlijcke prael
fot is hy die gratie soeckt daer se niet is te vinden.

8 Eens onsinnighen mensches spottighe reden
Wt syn mont gegleden sonder gront of verstant/
Wert belacht en bespottet taller steden
Als sotte seden/van die hem niet zijn verwaent
Met bloed' oft maechschap : maer die met verbant
Des bloets hem bestaen/en hem hertlijck beminnen/
Zijn bedroeft van sinnen/door sulck doen/want/
Syn ongeneeſ'lijcke dolheyt sy daer door bekinnen:
Dus ist met ons t'uwaerts/want uwe sinnen
Die and're bespotten/gheven ons gansch gheen troost/
Als wy u verwaentheyt en raserye erinnen
En dat ghy ons haedt/u vyand'lieve koost:
Ghy zijt onbequaem/dits ons clagh'lijck propoost/
Om te nutten goede raedt tot u dootlijcke quale.
De waerheydt is ons lief/maer v reden bekroost
Met diversche ongerijmde logentale
Doet ons verstaen/dat ghy tenemale
Oft van dolheyt/oft van Spaengaerts/zijt inghenomen
Tot u en ons verderf/en uw's Vaderlants pale:
Die't verderf nae jaeght, salder haest toecomen.

Noch op het achste Vers.

8 V beschulding' is bitter/u vermaent tot vrede
En tot gehoorsaemheyt/is sonder fondament.
Dat ghy't doet uyt yver/ghelooven wy wel mede/
Maer u yver is onverstandich/bot en blent.
Ghy seght dat veranderinge ons is ontrent/
Dit steunt op u vreed' met de France natie/
Wat schad'lijcker mutatie mach ons zijn toegewent/
Als met wolven te hebben vrede en gratie:
Maer zijt ghy geen Propheet?waer her dan u oratie?
Doch t'Schaap al hadt borgh cant hem niet begheven
In s'wolfs genade? want hy sonder fallatie/
Eer borgh' en Schaep verslond'/als hyt Schaep liet leven/
Wy weten t'decreet in sPaus Concilien ghegeven/
Datmen Ketters gheen gheloove houden en mach.
Theeft aen veele ghebleken diet ghecost heeft tleven
Doch ghy hebt uwen wensch/daer van ghy doet ghewach
Mits voeghende u yylen by donse met verdrach.
Sonder twistmakers te hooren: want hy voorwaer bot//is
Die syn vrienden vyanden te wesen acht/
En die vyanden voor vrinden houdt een ellendich sot,,is.

Vigilantia & Fide, 1598.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK